

ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

Η ΜΑΡΙΑ ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

‘Από τὸ τραγουδημένο μαρτύριο τοῦ Κρητικοῦ ἥρωα. Ἡ Μαρία, ἡ Ἀνθοῦσα καὶ ἡ Σγουρομάλλινη. Ὁ αἰσθηματικὸς τερπεραμπασής καὶ ἡ ὡραία Κρητικοπούλα. Ὅπου φανερώναται ἕνας κρυφοχριστιανὸς ἀπὸ τὰ Κούντουρα τῆς Ἀττικῆς. Μιά δραματικὴ σκηνή σ’ ἕνα ἰστιοφόρο. Ὁ καπετὰν Τσελεπῆς καὶ ἡ κόρη τοῦ Καρατζᾶ. Ἡ Μαρία Δασκαλογιαννὴν στὴν Τήνο κ.τ.λ.

‘Ένας ἀπὸ τοὺς ἐθνομάρτυρας εἶνε καὶ ὁ ἥρωϊκὸς ἀρχηγὸς τῶν Σφαζιῶν, ὁ Ἰωάννης Δασκαλάκης, ἡ Δασκαλογιαννῆς, τοῦ ὁποῖου τὸ μαρτύριον διέσωσε ἡ δημοδῆς Μούσα στὸ περίφημο τραγοῦδι τοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ χίλιους στιχοὺς καὶ εἶνε ἀπὸ τὰ ὠραιότερα τῆς Κρήτης.

Όταν ἡ διπλωματία τῆς Ρωσσίας ἐσῆκωσε στὰ ὄπλα τοὺς τουρκοκρατούμενους Ἕλληνας στὰ 1770, ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως ἐκείνης, στὴν Ἀνέπολι τῶν Σφαζιῶν ἦταν ὁ Δασκαλογιαννῆς, Κρητικὸς εὐπατρίδης, καταγενομένος ἀπὸ τὸ μεγάλο καὶ πολυόπλαδο γένος τῶν Σχορδιῶν, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ Βλάχων. Τὴν ἐλοχίῃ ἐκείνῃ ὁ Δασκαλογιαννῆς ἦτανε στὴν ἀκμὴ τῆς ἀντοχής του ἡλικίας, τῆς ἐξυπνάδας, τοῦ πλοῦτου. Εἶχε μόλις ἐπιστρέψει ἀπὸ ἕνα ταξεῖδι τοῦ στὴν Εὐρώπῃ, ὅπου εἶχε κόψει ἰδιαίτερο νόμισμα, διχὸ του, χρυσό, μὲ τὸ ὅποιον ἐπληθύνε ἀρχοντικά. Μερικὰ ἀπὸ τὰ νομίσματα ἐκείνα σῶζονται ἀκόμη, καὶ τὰ φροσὸν οἱ Σφαζιανὲς γιὰ κοσμῆματα... Στὸν Ἄγωνα ῥιχτῆρε μὲ ὅλο τὸν ἐνθουσιασμὸ ἀληθινοῦ παλληκαριοῦ, ὥπλισε τοὺς Σφαζιανούς καὶ ἔπιασε τὶς μαδάρες (κορυφογραμμῆς) προσμένοντας τὴν ὑποσχρημένη ἀπὸ τὸν στρατιῶτὴ Ὀσλοφ βροῖθεια τῆς Ρωσσίας. Ἄλλ’ ἡ αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνη ἐσυνθροκόνησε μὲ τοὺς Τούρκους καὶ ἄφησε τοὺς Ἕλληνας στὴν τύχη τους, γιὰ νὰ ὑποστοῖν ἀπὸ τὴν ἐκδικητικὴν μαγνίαν τῶν ἐχθρῶν τυράννων ὅσα βασιανιστήρια ἀναφέρει ἡ Ἱστορία.

Μεταξὺ Ἀνοπλόεως καὶ Ἀράδενας ὁ Δασκαλογιαννῆς ἔδωσε ἀπορασιατικὴ μάχη μὲ ἀγάνταστο ἥρωισμό. Μὰ οἱ Τούρκοι ἦταν πολὺ περισσότεροι καὶ οἱ Κρητικοὶ ἐλάθαν καταστροφή. Ὁ ἀρχηγὸς τους πιάστηκε αἰχμάλωτος καὶ ὠδηγήθηκε σιδηροδεμένους στὸ Ἡράκλειο. Ἐκεῖ οἱ βάρβαροι Ὀθωμανοὶ τὸν ἐγδαραν ζωντανὸ μὲ τοιαυτοῦτερες καὶ ἔπειτα ἐξομιάτισαν τὸ σῶμά του καὶ τὸ πέταξαν στὴ θάλασσα. Στὸ θαυμασιὸ ἐκείνιο δημοτικὸ τραγοῦδι περισταίνεται ὁ Δασκαλογιαννῆς νὰ στέλνῃ τὶς τελευταῖες θλιβερῆς παραγγελίες στὴ γυναῖκα του :

· Νὰ πῆς τῆς Σγουρομάλλινης νὰ μὲ πρὸς τὴν
Καὶ νὰ φερῆς φροσιὰ μῆνη, σκοτεινιασμένη
Νὰ κόψῃ τὰ ξαβὰ μαλλιά...·

Καὶ παρὰ τὸ μαρτυρικὸς τοῦ θανάτου καὶ ἡ ἀτιμωσις τῶν χοριταῶν του :

...Καὶ πῶνον καὶ τοῦ γόδαρονε τὸ χειρομάγουλό του
Κ’ ἕνα γιὰ τὸ δοῦνε νὰ δῆ τὸ πρόσωπό του.
Κι’ ἀπῆς καὶ τ’ ἀγορῆσανε καὶ τὴ δειὰ τὸν χερα
Ἐτότες ἐτουξέσανε τὴ μοῖ τὸν θγατῆρα.
Κι’ ἀπῆς καὶ τ’ ἀγορῆσανε καὶ τὴ Σροβᾶ τὸν χερα
Ἐτότες ζαῖτοσανε τὴν ἄλλη θγατῆρα
Καὶ φητοσαν ἡ ὄρανη : · Παιδιά, ποῖν’ ὁ πιαμπᾶς
| μου·,
· — Κάτω τὸ γέντι ζάθειαι μὲ τ’ ἄλλα παλλεράσια·
Καὶ ζεῖον· τὸν ἐτοῦσανε τὴ θάλασσα τὰ ἄραμα !

***

Ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια εἶνε αὕτη : Ὁ Δασκαλογιαννῆς εἶχε δύο θυγατέρες, ἕξοχες γιὰ τὴν ὀμορφίαν τους καὶ τὴν ψυχικὴν τους εὐγένεια. Ἡ πρώτη λεγομένη Μαρία, ἡ δευτέρη Ἀνθοῦσα. Σπλάρες καὶ ἡ δύο ὠδηγήθησαν στὸ Ἡράκλειο. Γιὰ τὴν τύχη τῆς Ἀνθοῦσας οἱ ἱστορικοὶ δὲν μᾶς λέρουν τίποτε τὸ ἐξασοφισμένο, γιὰ τὴ Μαρία ὅμως ὑπάρχουν θετικωτάτες πληροφορίες. Ἡ δυστυχισμένη αὕτη ἔζησε καὶ πέθανε ὡς ἥρωὶς μυθιστορηματος. Αἰχμάλωτος καὶ αὕτη στὸ Ἡράκλειο, δὲν ἔβλεπε τὸν πατέρα της καὶ δὲν μπορούσε νὰ μαντέψῃ τὰ φροβᾶ βασιανιστήρια ποῦ τὸν ἔξανα γὰθε μέρα στὸ ὑπόγειο τοῦ ἴδιου μ’ ἐκείνην σπιτιοῦ. Ἡ ἔξερε μόνο ὅτι ἡ μητέρα της γάθησε κατὰ τὴν τελευταία μάχη, ὅταν φεύγοντας γιὰ νὰ σωθῆ μὲ τὶς δύο τῆς κόρες στὸ λιμάνι τοῦ Λουτροῦ, ἐπληγώθη καὶ ἔπεσε. Τὴν ἴδιαν στιγμὴν ἡ Μαρία καὶ ἡ Ἀνθοῦσα ἀπαγτηγχανε ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Καὶ ὁ μὲν Σερσασκέης τῆς Κρήτης καὶ Σατραπῆς τοῦ Ἡρακλείου ἔλεγε στὴν Ἀνθοῦσα — ποῦ ἔλαινε ἀκατάπαντα — ὅτι ὁ πατέρας της πρόφτασε ν’ ἐφυγε στὰ Κόθηρα γιὰ νὰ συναντήσῃ τοὺς ἄδελφούς του καὶ τοὺς ἄλλους του συγγενεὶς καὶ ὅτι θὰ ἔναγαγοῖσῃ μὴ μέρα μαζί τους. Ἡ Μαρία ὅμως, σὰ μεγαλυτέρη ἐμάντενε τὴ θλιβερὴ ἀλήθεια καὶ θρηνοῦσε νύχτα-μέρα τραβώντας τὰ μαλλιά της. Ἐτοῖ τὴν ἔβλεπε σιωπηλός, καθιμμένος ἀπέναντι τῆς ὁ ἀρχιλογοστῆς τοῦ Ἡρακλείου (ὁ τερπεραμπασής) καὶ τὴν ἀγάπησε. Ἐῆλος λέει τοῦ Σερσασκέη :

— Πασσά μου, τί θὰ τὴν κάνῃς αὕτη τὴν κοπέλλα ;
— Ἐβαρῆθηκα νὰ τὴν ἀκούω νὰ κλαίῃ. Μοῦ πῆρε τ’ αὐτιά μου.
— Μοῦ τὴ δίνεις ἐμένα ;
— Χαλάλι σου !..

Ἡ Μαρία ἦταν τότε δεκαοχτὸ χρόνον. Ὁ Ὀθωμανὸς ἀρχιλογοστῆς εἶχε τόσο ἐκτιμῆσει τὰ χαρίσματα, ψυχικὰ καὶ σοματικά τῆς ὡραίας Κρητικοπούλας, ὥστε τὴν ἔκανε νόμιμη γυναῖκα του καὶ ἔφυγε μαζί της γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολι. Ὁ ἀνθρωπος αὐτὸς ἦταν πλούσιος καὶ εὐτυχὸς χαρκατῆρος μαλακοῦ, αἰσθηματικῶς.

Ἐπομένως δὲν ἐστενοχώρησε τὴ γυναῖκα του ν’ ἀλλάξῃ τὴν πίστι της. Ἐτοῖ ἡ Μαρία ζοῦσε ὡς καλὴ χριστιανὴ καὶ σύμφωνα μὲ τὶς εὐχὲς καὶ τὶς παραγγελίες τοῦ πατέρα της, ὁ ὁποῖος τῆς εἶχε πει στὸ Ἡράκλειο, τὴ στιγμὴν ποῦ τὴν ἀποχωρίζοτανε : «Ἐγὼ, παιδί μου θὰ πεθάνω γογγῶσα, θὰ σὲ βιάσουν νὰ Τουρκεψῆς, μὴ λημονεῖς ὅμως ὅτι θὰ σοῦ στείλω ἀπὸ τὸν τάφο τὴν εὐχὴ ἢ τὴν κἀτάρα μου. Προτίμησε τὸ θάνατο μὲ τὴν εὐχὴ μου ἢ τὴν Τούρκικη ζοῖ μὲ τὴν κἀτάρα μου !»

Ἡ Μαρία, λατρευομένη ἀπὸ τὸν τερπεραμπασή, ἔξοσε στὴν Πόλι ὡς μεγάλη κυρία, μέσα σὲ ἀληθινὸ μέγαρο, μὲ σκλάβους καὶ ὑπηρετίες καὶ γέννησε δύο ἀρσενικά παιδιά. Ὁ ἄντρας τῆς πέθανε στὰ 1816. Ὑστερ’ ἀπὸ δύο χρόνια πέθαναν καὶ τὰ δύο παιδιά. Ἡ Μαρία ἐλθρονομίσθη ἀπὸ τὴν περιουσία τοῦ Ὀθωμανοῦ καὶ περνοῦσε ὡς ἀρχόντισσα.

***

Μεταξὺ τῶν πολλῶν ὠθηρετῶν τῆς ξεχώριζε ἕνας νέος Ἀλβανός, Νταῖ Μουσταφᾶς ὀνομαζόμενος. Βλέποντας τὴ μεγάλη δύναμι ποῦ εἶχε ὁ κύριός του, ἐξεδιέκτει καθε χριστιανὸ ποῦ τὸν κατοικοῦσαν οἱ γενίτσαροι. Βλέποντας δὲ καὶ τὴν κυρά του νὰ πηγαίνει ταχτικά στὴν Ἐκκλησία, τῆς λέει μὴ μέρα μυστικά : « Κυρία μου, ἐγὼ δὲν εἶμαι Τούρκος, εἶμαι χριστιανὸς καὶ ὀνομαζομαι Νικόλαος Ζερβός !» Ἐλεγε τὴν ἀλήθεια. Αὐτὸς εἶνε ὁ κατόπι διαπρέφας στὴν Κρήτη, κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς Ἐπαναστάσεως ὡς ἀρχηγὸς τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν, γνωστὸς μὲ τὸ ὄνομα Ζερβονικόλας. Ἡ καταγωγή του ἦτανε ἀπὸ τὸ χωριὸ τῆς Ἀττικῆς Κούντουρα...

Εἶνε γνωστὸν, ὅτι μόλις ἄναψαν στὸ Μωρητὰ νὰ ντυφρέκια τοῦ 21, οἱ Τούρκοι ἐξομῆσαν τὸν Πατριάρχη καὶ ἔξανα τρομερῆς σφαγῆς στὴν Πόλι. Ἡ Μαρία ἀπερῆσε νὰ φύγῃ γιὰ νὰ σωθῆ. Κατεβαίνει στὸ γιάλο, φανερώναται ἔξαινα σ’ ἕνα καραβάκι, μπροστὰ στὸν πλοίαρχο του, τὴν ὥρα ποῦ ἡ σφαῖρες πέφτανε βροχῆ, στ’ ἀρμημένα πλοία. Ἦταν ντυμένη καλόγραμμα καὶ εἶχε μαζί της ἕνα ὀμορφο χοιριτάκι καὶ ἕνα σοματοφύλακα. Μὲ ἀπίστευτο γιὰ τὴν περίστασι θάρρος, ῥωτᾷ τὸν πλοίαρχο ἀπὸ ποῦ εἶνε καὶ γιὰ ποῦ πρόκειται νὰ ταξιδεψῇ. Ὁ πλοίαρχος παίρνοντας θάρρος ἀπὸ τὴν τόλμη της καὶ ὑποπτευθεὶς ὅτι ἦταν πρόσμο ἐπίσημο τῆς ἀποκρίνας : «Κρητικὸς εἶμαι, ὄλω νὰ ζῶνω πανιά, ἀλλὰ μ’ ἐμποδίζουν αἱ Τούρκικα ἄρμα.» Τότε ἡ Μαρία τοῦ λέει : «—Καὶ γοῖ Κρητικὴ εἶμαι καὶ ὄλω νὰ πάω στὴν Τήνο νὰ προσονήσω τὴν θαυματουργὸ εἰκόνα τῆς Παναγίας, ποῦ βροῖθηκε πρὸ ὀλίγων μηνῶν (στὶς 30 Ἰανουαρίου 1821). Σοῦ λέω λοιπὸν, καπετάνιε νὰ ἐτοιμάξωσι καὶ τὸ βοάδι νὰ μωρέσωμε νὰ φύγουμε χωρὶς νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ κανεῖς.»

Μετὰ τὰ λόγια αὐτὰ, ἡ Μαρία βῆκε ἀπὸ τὸ καραβὶ καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγες ὥρες ξαναῤογεται μὲ συνοδεία στρατιωτικῆ, φέροντας γραπτὴ ἄδεια ἐλευθερίας ἀναχωρήσεως.

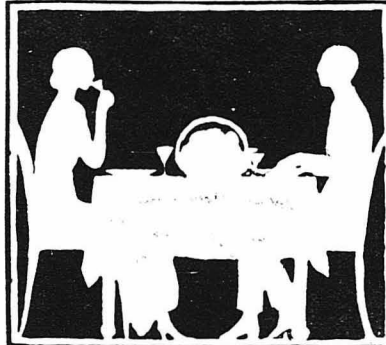
Όταν τὸ καραβὶ βροῖθηκε μακριὰ ἀπὸ κάθε κίνδυνο, ὁ πλοίαρχος καὶ οἱ ἄλλοι τὴν ἐροτοῦσαν ποῦ ἦταν γιὰ νάχῃ τόση δύναμη. «—Εἶμαι ἡ Μαρία τοῦ Δασκαλογιαννῆ ! ἀπαντᾷ. Καὶ τὴν ἄδεια, μοῦ τὴν ἔδωσε ὁ Μέγας Διεομηνεὺς Μουροῦζης». Ἀμα ἄκουσαν αὐτὰ τὰ λόγια ὁ πλοίαρχος Μανοῦσος καὶ ὁ ἀδελφός του Γιώργης μείνανε κατὰπληρτι δυνατὰ συγκινημένοι.

— Ἐῤοεις ποιοὶ εἶμαστε ἐμεῖς ; τῆς λένε. Εἶμαστε παιδιά τοῦ ἀδελφοῦ σου, τοῦ Ἀντρεᾶ Δασκαλογιαννῆ !... Εἶσαι λοιπὸν ἡ γαμμένη θεῖα μας : ! Εἶσαι ἡ ἀδελφὴ τοῦ πατέρα μας καὶ δὲν ἔξοουμε ὅτι βροῖξωσι στὴ ζοῖ !...

Ἐάνω στὸ κατάρωμα τοῦ καραβιοῦ, τὸ συμπλεγμα τῶν τριῶν συγγενῶν ποῦ φιλοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο μὲ περιπάθεια καὶ μὲ δάκρυα, ἦταν δραματικώτατο. Οἱ ναῖτες—Κρητικὸ ὄλοι—τοὺς κοιτάζανε καὶ κλαίγανε. Ἀπὸ τὴ συγκίνησι τῆς ἡ Μαρία ἔπεσε, ἐλιποθύμησε καὶ τὸ κορπί ποῦ εἶχε πάσει μαζί της ἔκλειγε καὶ κεινο πέσμενο ἀπάνω της, ξεφονίζοντας δυνατὰ. Καὶ γόρω ἡ θάλασσα ἦτον ἡσυχη καὶ ὁ οὐρανὸς ἔβανω χαμογελοῖσε μὲ καλοσύνη... Καὶ τὸ Κρητικὸ καραβάκι ταξίδευε ῥαίμα γιὰ τὸ ἱερὸ νησι τῆς Παναγίας, ὅπου ἄραξαν μετὰ πέντε ἡμέρες.

***

Ὁ ἀνεμῖος τῆς Μαρίας, Γιώργης Δασκαλογιαννῆς ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς θαυμαστοὺς ἐκείνους τύπους τῆς Κρήτης, γεμάτος γὰρι καὶ λεβεντιά, γι’ αὐτὸ καὶ τὸν παρανομάζανε Τσελεπῆ. Στὴν Τήνο ἀπὸ τῆς πρῶτης μέρες, δὲν ἄργησε νὰ γεννηθῇ ἄγνὸ αἰσθηματῆ μετὰδ’ αὐτοῦ καὶ τῆς κόρης τὴν ὀλοῖαν ἐπρωστάτευε ἡ Μαρία. Ἦταν μὴ ὀρφανή, καταγομένη ἀπὸ τὸν ἡγεμονικὸ οἶκο τῶν Καρατζᾶδων καὶ σπανίως καλλογῆς. Ἡ Καρατζαδοπούλα ἀντεπεκρίθη τὸ αἰσθηματῆ τοῦ λεβέντη, καὶ τὸ ἔρωτευμένο ζευγάρι ἄλλαξε ἀραβῶνα μὲ

ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙΑ

ΑΥΤΟΥ ΕΙΣΑΙ ;

Μιά φορά κι 'έναν καιρό ήτανε δυό φτωχά αδέρφια δίχως μάνα και πατέρα. Κοντά στο σπίτι τους κατοικούσε ένας γέρος πλούσιος που είχε διάφορα λαχανικά στον κήπο του, κι 'έναν καλοθερίμενο τράγο στο манτρί του. Τα δυό αδέρφια αποφάσισαν να κλέψουν το γείτονά τους. Μόλις ενύχτωσε βγήκαν από το σπίτι τους με έναν σακκούλι στον ώμο, και πήγαν ο ένας στο манτρί ν' αρπάξουν τον τράγο, κι' ο άλλος στον κήπο να κόψει λαχανικά. 'Ο πλούσιος γείτονας όμως άκουσε κάποιον χρώτο κι' είπε στο παιδί του :

— Καί άκουσα κάποιον στην αυλή, σίγες να ιδής ποιός είναι και φώναζε το σκυλί, γιατί μου φαίνεται πως δεν είναι εδώ άπόψε.

Το παιδί βγήκε κι' άρχισε να φωνάζει το σκυλί με τόνονά του : Α ύ τ ο υ ή ε ι σ α ι ; (αυτό ήταν τόνονα του σκύλου.)

Τότε ο κλέφτης που άνοιγεν εκείνη τη στιγμή το манτρί νόμισε πως τον έρωτούσε ο αδερφός του αν είναι εκεί κι' άποκριθήκε :

— Ναι, εδώ είμαι.
'Αλλά από την άλλη μεριά το παιδί πιστεύοντας πως άκουσε το σκυλί του να μιλάει γύρισε στο σπίτι κατατρομαγμένο...

- Πατέρα ! Πατέρα !
- Τι θέλεις ; Τι τρέχει ;
- 'Α ! πατέρα, το σκυλί μιλάει.
- Τι λές, παιδί μου ; Το σκυλί μιλάει ! Τρελλάθηκες ;

— Ναι, αλήθεια, είμαι βέβαιος, τ' άκουσα με τ' αυτιά μου, δε με πιστεύεις, έλα μόνος σου να ιδής.

'Ο πατέρας έτρεξε πίσω απ' το παιδί του, βγήκε έξω και φώναζε το σκυλί με τόνονά του ο κλέφτης, νομίζοντας πάλι πως ήτανε ο αδερφός του που έτοιμαζόταν να φύγει κι' ήθελε να τον βοηθήσει για να φορτωθή το άπάντησε :

— Μιά στιγμή, τελείωσα κι' έρχομαι.
'Ο πατέρας κατατρόμαξε κι' έστειλε το γιο του να φωνάξει τον παπα του χωριού για να ζοοιάσει το δαίμονα.

'Ο παπας ήρθε και πέρασε μες απ' τον κήπο κοντά στο μέρος που ο κλέφτης έκοψε λαχανικά. 'Εκείνος άκούοντας κάποιον να περπατάει και νομίζοντας πως έρχόταν ο αδερφός του με τον κλεμένο τράγο για να φύγουν φώναζε :

- Τον ήρθε ;
- Ναι, άποκριθήκε το παιδί πίσω απ' τον παπα νομίζοντας πως μιλάει με τον πατέρα του.
- 'Ε, λοιπόν ! Φέρ' τον εδώ, ξανάλε ο κλέφτης, έχω ένα ζοφερό μαχαίρι, θά τον σφάζουμε άμέσως, γιατί φοβούμαι μη βελάξει και μας καταλάβουν.

Μόλις άκουσαν αυτά τα λόγια ο παπας, ο πατέρας και το παιδί τόβαλαν στα πόδια κι' άόμοια τρέχουν...
τις ευχέ: της καλής Μαρίας, της «θείας» τους.

***

*Έξωρα όμως έφθασαν στην Τήνο ειδήσεις σοβαρές από την Κρήτη, και από τη Σάμο. Στο τελευταίο αυτό νησί μαζεύνονταν πρόσφυγες Κρητικοί από το Κασάδασι και γινόντουσαν έτοιμασίες για να λάβουν μέρος στην επανάσταση της μεγαλονήσου. Το σάλπισμα της έλευσερίας καλούσε σε συναγερμό όλα τα παλληκάρια και ο Γιώργης Δασκαλογιάννης δεν μπορούσε να καθυστερήσει. « Θεία μου, λέει στη Μαρία, δεν κρατιέμαι πια ! Θά κατεβώ στην Κρήτη να πολεμήσω ! » 'Η κόρη του Δασκαλογιάννη δεν μπορούσε να τον εμπόδισει. 'Απ' εναντίας τον ενθαρρύνει. Γράφει άμέσως στον παλιό της υπηρέτη στον πεπτό της και εμπειροπόλεμο Νικόλα Ζερβό στα Κούντουρα να στρατολογήσει με έξοδά της είκοσι διαλεχτά παλληκάρια και να τα οδηγήσει στη Σάμο, όπου να περιμένουν τον άνεμο της γιό να θεθούν υπό τας διαταγές του. Στο μεταξύ, ο Γιώργης άποχτάρετ' τη θεία του και την άραβωνιαστικά του και φεύγει για τη Σάμο. 'Εκεί τον άντάμωσε σε λίγο και ο Νικόλαος Ζερβός με τα παλληκάρια του και κατεβήσαν όλη στη επαναστατημένη Κρήτη.

'Ο Γιώργης Δασκαλογιάννης ή Τσελεπής έφαινε ο περίφημος αγωνιστής και άρχηγός των Σφακιανών. Τέλος πέθανε ένδοξο θάνατο, σαν άλλος Μάρκος Μπότοσης, στον Κάνδανο Σελίνου. Πλάγι του έπεσε και ο πιστός Ζερβονικόλας...

'Η Μαρία, ως τόσο, έμεινε άφιερωμένη από ευλάβεια στο ναό της Εύαγγελιστριας, για τον οποίο έμάζεψε θράνηους από διάφορες αρχοντίτσες του Φαναρίου. 'Όλη την περιουσία την άφησε στην εκκλησία. 'Επομένως στη Μαρία Δασκαλογιάννη όφειλται μεγα έμισο της συντάσεως του πανελληνίου τούτου ιεροού ιδρύματος. Πέθανε στα 1823, σε ηλικία 70 έτών, αληθινή όσιομάρτυς και έθνομάρτυς. Μετά ένα χρόνο, ήρθε στην Τήνο άλλος αδερφός του ήρώος Τσελεπή, ένγνώριος την άραβωνιαστικά του Γιώργη και την έστεφανώθηκε. Την έπλεξε στα Σφακιά, όπου έχταεστάθησαν και άπέκτησαν οικογένεια φημισμένη για τα πατριωτικά της αιδήματα. 'Απόγονοι της ιστορικής αυτής οικογενείας υπάρχουν άκόμη στην 'Ανώπολι των Σφακιών.

‘Ο Πάπας και ο νεαρός άπεσταλμένος

'Ο Φίλιππος 2ος, βασιλεύς της 'Ισπανίας, έστειλε ένα νέον ευγενή για να συγχασθ τον Πάπα Σίξτον τον 5ον δια νήν άνάβασιόν του στον Παπικό Θρόνο. 'Ο Πάπας δυσαρεστηθείς που του έστειλαν τόσο νέον πρέσβη, άνέγραξε :

— 'Ε ! ο κύριός σου έχει έλλειψει άνδρών για να μου στέλλη πρέσβην άγένειον ;

— 'Εάν ο κύριός μου, άπήντησε ο ίσπανός ευπατριδής, είχε την ιδέα, ότι ή αξία έχγεται στην γενειάδα, για να σας ευχαριστήση θά σας έστειλε τράγο και όχι ευπατριδή σαν έμέ.

***

Χρέη και χρέη

'Ο περίφημος άγγλος συγγραφέας Κάρολος Φόξ και άνδρωπος έξαιρετικής διανοητικότητας, ήταν διάσημος χαρτοπαίκτης. Γι' αυτό ήταν και πάντοτε καταχρεωμένος, πολλές φορές μάλιστα έδινε και χροαστικές όμιολογίες, στους όφειλέτας του. Μιά μέρα που είχε κερδίσει κάποιον σημαντικό ποσό στα χαρτιά, επέστρεψε στο σπίτι του γεμάτος χαρά, συλλογίζόμενος ότι με το ποτό που είχε κερδίσει θά μπορούσε να ξεπληρώσει μέρος από τα χρέη του. 'Όταν έμπηξε στην αυλή του σπιτιού του, βρήκε τον ράφτη του να τον περιμένει σαν άλλος Μεσσίας. Μόλις τον είδε ο Φόξ, έφώναξε :

— Ξέρω γιατί βρίσκεσαι εδώ, αλλά δυτυχώς, φίλε μου, δεν είμαι άόμοια εις κατάστασιν να σε πληρώσω.

— Και γιατί, κύριε Φόξ, είπε ο ράφτης, ένή γνωρίζω ότι ποό όλίγου έκεοδίσατε άρετά χροήματα ;

— 'Αλήθεια, είπε ο Φόξ, ότι κέρδισα, αλλά τα χροήματα αυτά άνήκουν στους δανειστές μου και όχι σε μένα.

— Και δεν είμαι τίγαι και έγω ένας από τους δανειστές σας ; έπανελάβε ο ράφτης δείχνοντας συγχρόνως το χροαστικό γραμμάτιο.

— Μάλιστα, αλλά κατά δεύτερον λόγον, άφου κατέχετε το γραμμάτιο αυτό, ένή άλλοι οί όποιοι δεν έχουν καμιάν απόδειξη έκτός του λόγου της τιμής μου, είναι δίκαιον να πληρωθούν κατά προτίμησιν.

Τότε ο ράφτης σήζιζε το γραμμάτιο και λέγει :
— 'Ιδού, κύριε, Φόξ, ότι και έγω εις μόνην την τιμήν σας εμπιστεύομαι. Είμαι λοιπόν ήδη εις την τάξη των πρώτων δανειστών σας.

Μόλις τ' άκουσε αυτό ο Φόξ, επλήρωσε άμέσως τον ράφτη του.

***

'Η Δημοσιογραφική ήδίκη

Μιά έφημερίδα των Παρισίων που ρημιζότανε για την καιροσκοπία και την χαμερπεία της, έγραφε τα έξής για τον Ναπολέοντα :
«'Ο άνθρωποπάγος έβγήκε από το στήλαό του. 'Ο δούκος της Κοσσυζής άποβιβάσθηκε σε κάποιον παράλιο της 'Ιταλίας... 'Η τίγρις έφθασε στο Γκάπ... Το τέρας έκομήθηκε στην Ροενόβλη... 'Ο τούραννος επέλασε από την Λωών... 'Ο σαρτερισθείς έδεδήθη εις άπόστασιν 60 λευγών από της πρωτεύουσας... 'Ο Βοναπάρτης προχροεί με γιγαντιαία βήματα, αλλά ποτέ δεν θά κατορθώσει να μητρί στο Παρίσι... 'Ο Ναπολέον θά εύρίσκειται άθριον υπό τα τείχη του Παρισίου.

'Ο Αυτοκράτωρ έφθασε στο Φοντανεμπλώ . 'Η Αυτού Αυτοκρατορική Μεγαλειότης έμπηξε χθές στο άνάκτορο του Κεραμεικού, έπευφημούμενος από τους πιστούς ύπηκόους του.»

✱

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΣΤΗ ΞΗΡΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Στη Ξηρά τη μεγαλύτερη ταχύτητα έχει το έξπρές που ενώνει την Νέα 'Υόρκη με τη Φιλαδέλφεια. Το έξπρές αυτό νινείται με ηλεκτροισμό, έχει σαλόνια άφθάστου πολυτελείας και άναπτύσσει ταχύτητα 260 χιλιομέτρων την ώρα.

Στη θάλασσα, το ρεζορ της ταχύτητος έχει ένα μικρό βενζινοκίνητο κανό το όποιο άνγει στο Λόρδο Ντίλνυ.

Το κανό αυτό, επίτηδες ναυπηγμένο για την άτομική χρηση του λόρδο Ντίλνυ, έχει μηχανήμα νεωτάτου συστήματος, και μπορεί εν άνάγκη να άναπτύξει ταχύτητα 60 χιλιομέτρων.